

17.11.2022

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

GÜNLÜK BASIN ÖZETLERİ

**17 Kasım 2022
Perşembe**

RESMÎ GAZETE’DE BUGÜN

17 Kasım 2022 Perşembe

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

YÖNETMELİK

— Yetkili Sınıflandırıcıların Lisans Alma, Faaliyet ve Denetimi Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

TEBLİĞLER

— Mali Suçları Araştırma Kurulu Genel Tebliği (Sıra No: 21)
— Özelleştirme İdaresi Başkanlığının 15/11/2022 Tarihli ve 2022/ÖİB-K-70 Sayılı Kararı

YARGI BÖLÜMÜ

ANAYASA MAHKEMESİ KARARLARI

— Anayasa Mahkemesinin 28/9/2022 Tarihli ve E: 2021/130, K: 2022/110 Sayılı Kararı
— Anayasa Mahkemesinin 18/10/2022 Tarihli ve 2018/36354 Başvuru Numaralı Kararı

DANIŞTAY KARARI

— Danıştay Vergi Dava Daireleri Kurulu Kararı (E: 2022/6, K: 2022/10)

Buğday fiyatları Erdoğan'ın mesajlarıyla geriledi

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın G20 Liderler Zirvesi'nde tahıl anlaşmasının devam edeceğine dair mesajlar vermesiyle buğday fiyatları bir haftada ilk kez geriledi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın Ukrayna'dan tahıl sevkiyatına ilişkin olumlu mesajlarıyla fiyatlar bir hafta sonra ilk kez geriledi.

Chicago Ticaret **Borsası**'nda buğday kontratı yüzde 1,8 düşüşle 8,3275 dolardan işlem gördü. Böylece fiyatlar 9 Kasım'dan beri ilk kez geriledi. Mısır ve soya fasulyesi fiyatları da yüzde 0,6'şar oranda geriledi.

Erdoğan, Endonezya'nın Bali adasında düzenlenen G20 Liderler Zirvesi'nin son gününde düzenlediği basın toplantısında Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin ile tahıl anlaşmasının genişletilmesi ve süresinin uzatılmasıyla ilgili herhangi bir görüşme yapıp yapmadıkları sorusu üzerine, "Görüşmelerimiz sürekli devam ediyor ve şu an itibarıyla devam edeceği kanaatindeyim. Herhangi bir sıkıntı yok.

Mutabakatın kesintisiz işlemesi ve ayrıca tahılın Afrika başta olmak üzere en fazla ihtiyacı olan ülkelere ulaşımı için faaliyetlerimizi sürdürüyoruz." yanıtını verdi.

Küresel gıda devinden 2023 fiyat değerlendirmesi

Küresel gıda devi Cargill'in CEO'su David MacLennan küresel mahsul stok piyasası sıkı kalmaya devam etse de gıda fiyatlarının önümüzdeki yıl gerileyeceğini düşündüğünü söyledi.

Amerika'nın en büyük özel şirketi olan Cargill'in CEO'su David MacLennan, başta yağlı tohumlar olmak üzere küresel mahsul stokları çok sıkı kalmaya devam etse de gıda fiyatlarının gelecek yıl muhtemelen düşeceğini söyledi.

Şirketin başındaki isim Çarşamba günü Singapur'da Bloomberg Yeni Ekonomi Forumu'nda yaptığı konuşmada, "Fiyatları gerçekten yükseltmek için tek gereken, Kuzey Amerika veya Güney Amerika'da gerçekten kötü bir mahsul" dedi.

Rusya'nın Ukrayna'yı işgalinin dünyanın en büyük ihracatçılarından birinin tedarikini kesmesinin ardından dünyada gıda maliyetleri Mart ayında rekor seviyeye sıçramıştı.

Fiyatlar o zamandan beri, Ukrayna'dan tahıl taşıyan gemilerin Karadeniz'den güvenli bir şekilde geçmesine izin vermesini sağlayan ve BM'nin arabuluculuğunda yapılan tahıl koridoru anlaşmasının ardından düştü. 19 Kasım'da sona erecek olan anlaşmanın yenilenmesi için görüşmeler sürüyor.

MacLennan, gıdaya karşı yakıt tartışmasının çözümünün küresel mahsul üretimini artırmak olduğunu söyledi. "Bunun ya/ya da şeklinde bir dinamik olacağını düşünmüyoruz" diyen MacLennan, "Yiyecek ve yakıt birlikte olabilir" şeklinde konuştu. MacLennan, rejeneratif tarım uygulamaları, daha fazla hasat verimi ve daha fazla teknoloji kullanımının, her iki sektörden gelen talebi karşılayabilecek şekilde üretimi artırabileceğini kaydetti.

Tarım Kredi'de Hektaş krizi büyüyor!

Öngörüsüz genel müdürün 3.5 ayda çiftçiye verdiği zarar 3.7 milyar liraya çıktı!

Sadettin İnan

Finansçı Genel Müdürün öngörüsüz hisse satışının 3.5 ayda çiftçi kuruluşuna verdiği zarar 4 milyar liraya dayandı. Tarım ve Orman Bakanlığının çiftçiye ait yüzde 3.8 oranındaki Hektaş hissesinin blok olarak hiçbir piyasa araştırması yapılmadan satılmasından dolayı çiftçi kuruluşunun uğradığı zararlar ilgili olarak hiçbir soruşturma ve inceleme başlatmaması ise dikkat çekiyor.

Finansçı Genel Müdür Hüseyin Aydın'ın 'piyasa değeri çok yükselmişti' diyerek 50 yıldır satılmayan Hektaş hissesini sattıktan sonra 5 kat değerlenmesi, çiftçiye ait değerli varlıkların hiçbir öngörüye dayanmadan haraç mezat satıldığını gözler önüne koydu.

Tarım Kredi Kooperatiflerinde öngörüsüz hisse satışının faturası giderek kabarıyor. Tarım Kredi Genel Müdürü Hüseyin Aydın, 50 yıldır hiçbir genel müdürün dokunmadığı yüzde 3.8 oranındaki Hektaş hisselerini, 3 Ağustos'ta satarken, bu satıştan sonra hisse fiyatlarının hızla yükselmesi çiftçi kuruluşunun milyarlarca lira zarar etmesine neden oldu.

GENEL MÜDÜR KENDİSİNİ 'İYİ BİR FİYATA' SATTIK DİYE SAVUNMUŞTU!

Tarım Kredi Genel Müdürü Hüseyin Aydın, geçtiğimiz günlerde katıldığı bir televizyon programında Tarım Krediyeye ait yüzde 3.8 oranındaki Hektaş hissesini likiditeye

duydukları ihtiyaçtan dolayı ve hissenin piyasa değeri/defter değerine oranı ile fiyat/kazanç oranının yüksek olduğu için iyi bir fiyattan sattıklarını açıklamıştı.

HEKTAŞ HİSSELERİ 3 AĞUSTOS'TA YÜZDE 5 İSKONTO İLE PATRONA YANİ ŞİRKET SAHİBİNE SATILMIŞTI!

Tarım Kredi Kooperatifleri yüzde 3.8 oranındaki 32 milyon 700 bin adet Hektaş hissesini 3 Ağustos 2022'de Borsa İstanbul kapanış fiyatından yüzde 5 iskonto ile 33.74 bedel ile Oyak Gıda ve Tarım Holding A.Ş.'ye toplam 1 milyar 103 bin lira bedelle satmıştı.

HİSSELER SATILIRKEN HİÇ BİR PİYASA ARAŞTIRMASI YAPILMADI!

Ancak yüzde 3.8 oranındaki Hektaş hissesinin blok satışının hiçbir piyasa araştırması yapılmadan satılması dikkat çekerken, blok satıştan sonra hisse fiyatlarının hızlı bir şekilde yükselmeye devam etmesi buradaki öngörüsüzlüğü de gözler önüne serdi.

TARIM BAKANLIĞI ÖNGÖRÜSÜZ HİSSE SATIŞI İLE İLGİLİ BİR İNCELEME BAŞLATMADI

Hektaş'ın sermaye artırımını yapacağını açıkladığı bir dönemde, piyasa değeri çok yükseldiği gerekçe gösterilerek hisselerin patrona satılması Tarım Kredi Kooperatiflerinin ciddi anlamda zarar etmesine neden olurken, Tarım ve Orman Bakanlığının bu öngörüsüz hisse satışından dolayı bir inceleme başlatmaması da manidar bulunuyor.

HİSSELER SATILMAMIŞ OLSAYDI TARIM KREDİ'NİN BUGÜN 96 MİLYON ADET HEKTAŞ HİSSESİ OLACAKTI!

Tarım Kredi Kooperatifleri, Borsa İstanbul'un yükseliş trendine girdiği ve Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati'nin borsaya yatırım yapın çağrısında bulunduğu bir dönemde Hektaş hisselerini satmamış olsaydı, bedelli ve bedelsiz sermaye artırımları sonrasında bugün toplam 96 milyon 198 bin 317 hissesi olacaktı.

1.1 MİLYON LİRAYA SATILAN HİSSENİN BUGÜNKÜ DEĞERİ 4 MİLYAR 809 MİLYON LİRA EDİYOR

Hektaş hissesinin sermaye artırımını sonrası fiyatı bugün 50 liraya çıkarken, 96 milyon 198 bin 317 adet hissenin bedeli de 4 milyar 809 milyon 915 TL edecekti.

ÖNGÖRÜSÜZ HİSSE SATIŞININ ÇİFTÇİYE 3.5 AYDA ZARARI 3 MİLYAR 700 BİN LİRA OLDU!

Hektaş hissesi 3 Ağustos'ta toplam 1 milyar 103 bin liraya satılırken, satılan hissenin 3.5 ay sonra değeri 4 milyar 809 milyon liraya çıktı. Buna göre öngörüsüz hisse satışının çiftçi kuruluşuna 3.5 ayda verdiği zarar toplam 3 milyar 700 bin liraya çıktı.

PİYASA ARAŞTIRMASI YAPILMIŞ OLSAYDI TARIM KREDİ 3.7 MİLYAR LİRA ZARAR ETMEYECEKTİ!

Uzmanlar, söz konusu hisselerin satılmadan önce bir piyasa araştırması yaptırılması durumunda şirketin yaptığı yatırımlar, gelecek beklentisi ve sermaye artırımından dolayı hisse satışının tavsiye edilmeyeceğini ve Tarım Kredi'nin de böylesine ciddi bir gelir kaybı ile karşı karşıya kalmayacağını altını çiziyor. Uzun yıllar Ziraat Bankası Genel Müdürlüğü ve Türkiye Bankalar Birliği Yönetim Kurulu Başkanlığını yapmış finansçı özelliği ile bilinen Hüseyin Aydın'ın hisseleri blok olarak hiçbir piyasa araştırması yaptırmadan sadece piyasa değerinin çok yükseldiğini gerekçe göstererek satması manidar bulunurken, çiftçi kuruşunun değerli varlıklarının da mirasyedi evlat mantığı ile haraç mezat nasıl satıldığını gözler önüne koydu.

YÜKSELİŞ TRENDİNDEKİ HİSSE YÜZDE 5 İSKONTO İLE NEDEN SATILDI?

Yükseliş trendinde olan ve bütün aracı kurumların yatırım tavsiyesinde bulunduğu bir dönemde Hektaş hissesinin sanki değersiz bir hisseymiş gibi yüzde 5 iskonto ile satılmasının da manidar bulunduğu dikkat çeken uzmanlar, "Gerçekten bir likiditeye ihtiyaçtan dolayı bu hisseler satılacaksa piyasa araştırması yaptırılarak Borsa İstanbul'da bu hisseler satılabilirdi. Böyle bir hisse satış yapılmış olsaydı bundan Tarım Kredi Kooperatifleri ciddi bir gelir elde etmiş olurdu" değerlendirmelerinde bulunuyor.

Hisselerin blok satışının şirket sahibine yapılması ve sonrasında hızlı bir yükseliş trendine girmesi, burada yapılan hisse satışının kesinlikle incelenmesi gerektiğinin altını çizen uzmanlar, 'hisse fiyatlarının bu kadar yükseleceğini kim bilebilirdi' denilerek, Tarım Kredi Kooperatiflerine verilen milyarlarca lira zararın geçiştirilemeyeceğinin altını çiziyor.

Nebati: G20 sürecini aktif bir şekilde yürüttük

Hazine ve Maliye Bakanlığı Nebati'nin G20'de mevkidaşları yaptığı ile görüşmelerde, ikili ekonomik ve finansal iş birliğine yönelik konular ele alındı.

G20'nin 17'inci Liderler Zirvesi Bali'de düzenlendi. Zirve esnasında, Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati, mevkidaşları ile birçok görüşme gerçekleştirdi. Bu görüşmeler kapsamında, ikili ekonomik ve finansal iş birliğine yönelik konular ele alındı.

Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yapılan açıklamada, G20 açısından bu sene en önemli konulardan birinin Ukrayna'da yaşanan savaşın Bildirge'ye nasıl yansıtacağı hususu olduğu kaydedildi.

Açıklamada şöyle denildi:

"Liderler Zirvesi'ne kadar olan süreçte farklılaşan pozisyonlar nedeniyle Bakanlar düzeyinde yapılan toplantılarda hiçbir Bildirge çıkarılamamıştı.

Zirveden önce başlayan Bildirge müzakerelerinde bu konu ve diğer G20 çalışma alanları yoğun bir şekilde tartışılmıştır.

BM Genel Kurulu'nda yapılan oylama sonuçlarına referans verilerek ortak bir Bildirge oluşturulmuştur.

Bakanlığımız, G20 Şerpa ve Finans Hatları koordinatörü olarak ilgili tüm kurumlarımızla eşgüdüm içerisinde G20 sürecini aktif bir şekilde yürütmüştür.

Tüm bu süreçte ülkemiz tüm taraflar ile konuşabilme yeteneğiyle ara bulucu bir rol oynamış ve Bildirgenin çıkarılmasında aktif bir tutum sergilemiştir.

G20 Bildirgesi'nde önemli bir gelişme de ülkemiz öncülüğünde hayata geçirilen Karadeniz Tahıl Koridoru Girişiminin Türkiye ve İstanbul Anlaşmasına da referans verilerek tüm G20 üyelerince memnuniyetle karşılanmasıdır.

Ayrıca, mülteciler konusunda iş birliği içerisinde olunması gerekliliği G20 Bildirgesinde yer almıştır.

Zirve esnasında, Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati, mevkidaşları ile birçok görüşme gerçekleştirmiştir.

Bu görüşmeler kapsamında, ikili ekonomik ve finansal iş birliğine yönelik konular ele alınmıştır."

Nüfuz sahibi kişilerin finansal işlemlerine sıkı tedbir

Kamusal nüfuz sahibi kişilerin finansal işlemlerine ilişkin sıkılaştırılmış tedbirler uygulanacak.

Hazine ve Maliye Bakanlığı, kamusal nüfuz sahibi kişilerin finansal işlemlerine ilişkin yükümlüler tarafından alınması gereken sıkılaştırılmış tedbirler uygulanacağını bildirdi.

Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın Resmi Gazete'nin bugünkü sayısında yayımlanan Mali Suçları Araştırma Kurulu (MASAK) genel tebliğinde, "kamusal nüfuz sahibi kişiler", seçimle veya atama yoluyla kendisine önemli bir kamusal görev tevdi edilen üst düzey gerçek kişiler ile uluslararası kuruluşların yönetim kurulu üyeleri, üst düzey yöneticileri ile eşdeğer görev yapan diğer kişiler olarak tanımlanıyor.

Tebliğe göre, finansal kuruluşlar, finansal olmayan belirli iş ve meslekler ile kripto varlık hizmet sağlayıcılar; müşteri veya gerçek faydalancının kamusal nüfuz sahibi kişi olup olmadığının belirlenmesi amacıyla makul tedbirleri alacak.

Bu yükümlüler, yabancı bir ülke tarafından seçilen veya atanan kamusal nüfuz sahibi kişilerle veya bunların eşleri, birinci derecede akrabaları ya da yakınları ile tesis edilen iş ilişkilerinde ve gerçekleştirilen işlemlerde, bu kişilere ait veya işleme konu malvarlıkları ve fonların kaynağının tespiti için makul tedbirler alacak.

Bu tedbirler, Türkiye tarafından seçilen veya atanan ya da uluslararası kuruluşlarda görev yapan kamusal nüfuz sahibi kişilerle veya bunların eşleri, birinci derece

akrabaları veya yakınları ile tesis edilen iş ilişkisinin ve gerçekleştirilen işlemlerin yüksek riskli olarak değerlendirilmesi durumunda da uygulanacak. Tedbirler ayrıca, kamusal nüfuz sahibi kişilerin görevden ayrılmaları veya bu niteliklerini kaybetmelerinden sonra en az bir yıl süreyle uygulanmaya devam edilecek.

Finansal kuruluşlar, finansal olmayan belirli iş ve meslekler ile kripto varlık hizmet sağlayıcılar ayrıca, kamusal nüfuz sahibi kişilerle iş ilişkisi tesisini, mevcut iş ilişkisinin sürdürülmesini ya da işlemin gerçekleştirilmesini üst seviyedeki görevlinin onayına bağlayacak.

Tebliğe göre, bir çıkar veya amaç birlikteliği olarak değerlendirilebilecek, birinci derece dışındaki akrabalık, nişanlılık, şirket ortaklığı veya şirket çalışanı olma gibi her türlü sosyal, kültürel veya ekonomik nitelikli yakınlık, kamusal nüfuz sahibi kişilerin yakınları olarak değerlendirilecek.

Yükümlüler, hayat sigortası poliçesinin lehdarının veya gerçek faydalanıcısının kamusal nüfuz sahibi kişi olup olmadığının belirlenmesi amacıyla, sigorta poliçesine bağlı hak ve alacakların lehdara ödenmesinden önce veya en geç ödeme zamanında makul tedbirler alacak. Buna ilişkin yüksek risk tespit edildiği durumlarda ödeme yapılmadan önce üst yönetim bilgilendirilecek.

Kamusal nüfuz sahibi kişilere ilişkin olarak getirilen yükümlülüklere uyulmaması halinde suç gelirlerinin aklanmasının önlenmesi hakkında kanunda öngörülen cezalar uygulanacak.

Reuters'tan çarpıcı iddia: Merkez Bankası'ndan dolar kuruna müdahale

Reuters'tan Merkez Bankası hakkında çarpıcı bir iddia geldi. Reuters, Merkez Bankası'nın dolar kurunda istikrarı sağlamak için 100 milyar doları piyasaya geri sattığını iddia etti.

Dolar kuru Merkez Bankasının (TCMB) politika faizi kararlarına ve ABD'den gelen verilere rağmen haftalardır 18.45-18.60 TL seviyesini korumaya devam ediyor. Dün 18.71 TL seviyesine çıkarak rekor tazeleyen dolar kuru için Merkez Bankası'nın müdahalede bulunduğu iddia edildi.

Dünyaca ünlü haber ajansı Reuters, faiz kararlarıyla tartışılan Merkez Bankası'yla ilgili olarak dikkat çeken bir iddia ortaya attı. İddiaya göre TCMB "döviz kurunu istikrarı sağlayabilmek" adına 100 milyar doları piyasaya geri sattı.

Ajans söz konusu iddiayı ismini açıklamadığı bazı bankacılara dayanarak verdi. Haberde, "Bankacının hesaplamalarına göre, merkez bankası döviz kurunu istikrara kavuşturmak için elde ettiği 100 milyar doları piyasaya geri sattı." denildi.

Nevzat Devranoğlu imzalı haberde 'Yetkililer, bir yıl önce yaşanan tarihi bir kur çöküşünün ardından benimsenen politikanın, piyasanın arz ve talebini hassas bir şekilde dengelemek için büyük ölçüde ihracat gelirlerinden, yabancı konut alıcılarından ve diğer kaynaklardan elde edilen yabancı fonlara dayandığını da sözlerine ekledi.' ifadesi kullanıldı.

Morgan Stanley'den çarpıcı 2023 asgari ücret tahmini

2023 asgari ücret için hükümet kamuoyunun nabzını tutmayı sürdürürken, AK Partili yetkililerin son dönemde yaptığı açıklamalarda, asgari ücrete enflasyon oranının üzerinde zam yapılacağı intibas uyanıyor. Dünyaca nl yatırım bankası Morgan Stanley, 2023 Ocak asgari ücret için çarpıcı bir tahmin yaptı.

2023 asgari ücretin belirleneceği Asgari cret Tespit Komisyonu görüşmeleri aralık ayında başlayacak. Görüşmeler öncesinde çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı işçilerin, işverenlerin ve kamuoyunun beklentilerini görmek adına yurt genelinde anket çalışması yürütüyor.

2023 ASGARİ ÜCRET NE KADAR OLACAK?

2021 yılının sonunda 2 bin 825 TL olan asgari ücret, yüzde 50'lik zamlarla 4 bin 253 TL oldu.

Bu zamdan kısa süre sonra artan hayat pahalılığı nedeniyle açlık sınırının altına inen asgari ücret, temmuz ayında yüzde 29 ile ikinci zamlarla 5 bin 500 TL oldu.

Fakat bunun da etkisi kısa sürdü, asgari ücret tekrar açlık sınırının altına indi.

Hkmetin, yüksek enflasyonun etkilerini gidermek için 2023 Ocak asgari creti, yıl sonu enflasyon oranının üstünde belirlemesi öngörülüyor.

MORGAN STANLEY'DEN 2023 ASGARİ ÜCRET TAHMİNİ

ABD merkezli finansal hizmet şirketi Morgan Stanley, Türkiye ile ilgili bir rapor hazırladı.

Rapora göre, artan enflasyonu baskılamak için, **2023 Ocak ayında asgari ücrete yüzde 60 zam yapılması bekleniyor.**

Asgari ücret şu an 5 bin 500 TL. Yüzde 60 zam yapılması halinde **asgari ücret tutarı 8 bin 800 TL olacak.**

2023 ASGARİ ÜCRET BEKLENTİLERİ

Sosyal Güvenlik Uzmanı Özgür Erdursun, 7 Kasım 2022 Pazartesi günü CNN Türk'te katıldığı bir programda, "**Geçen yıl ocak ayında asgari ücrete yüzde 50 zam yapıldı. Yüzde 30 da temmuz ayında yapıldı. Yüzde 80'in üzerinde zam yapılmış oldu. Asgari ücrete zam konuşulurken, minimum düzeyde en düşük yüzde 50 seviyesinde zam yapılır. Asgari ücretin 8 bin 250 TL bandında olacağını düşünüyorum ancak bunun üzerinde de bir rakam olabilir**" dedi.

AK Parti Genel Başkanvekili Numan Kurtulmuş ise 6 Kasım 2022 Pazar günü katıldığı canlı yayında asgari ücretle ilgili olarak, "**İnşallah bu yıl sonu yani daha doğrusu önümüzdeki yıl başı itibarıyla asgari ücrette yine çok yüksek bir, vatandaşımızı memnun edecek, çok titiz çalışmalar sonucu vatandaşımızın alım gücünü artıracak bir asgari ücret belirlemesi olacak**" dedi.

AK Parti Grup Başkanvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu da 6 Kasım 2022 Cumartesi günü yaptığı açıklamada, "**2023'ün başında bütün bu meselelerin ardına neticelendiği, hayata geçtiği bir süreci yaşamış olacağız. Aralıkta asgari ücret, ocakta ise memur ve emekli maaşlarına yönelik düzenleme yapılacak**" dedi.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, 9 Ekim 2022 Pazar günü katıldığı Türkiye Gençlik Vakfı (TÜGVA) 5. Olağan Genel Kurulu ve 6. Gençlik Buluşması'nda yaptığı konuşmada, "**Derdimiz aralık ayında yapılacak yeni değerlendirmelerle asgari ücreti en uygun rakama çıkarmak**" ifadelerini kullanmıştı.

Çalışma Bakanı Vedat Bilgin, asgari ücrette enflasyona dikkat çekerek, "**Aralıkta enflasyonun tahribatını ortadan kaldıracak bir düzenleme yapacağız**" demişti.

CHP Sözcüsü Faik Öztrak ise **2023 yılında asgari ücretin 7 bin TL'nin üstünde olması gerektiğini** söylemişti.

Kayıtlı istihdam artışı son 1 yılda 1 milyon 205 bin oldu

Ücretli çalışanları kapsayan 4-a zorunlu sigortalı sayısı da aynı dönemde 1 milyon 56 bin kişi arttı. Esnaf İşverenleri ve kendi hesabına şirket kurarak çalışanları kapsayan 4-b sigortalıların sayısı 65 bin 600, çeşitli statülerde devlet çalışanları da 83 bin 800 kişi arttı. Sosyal güvenlik kapsamı yüzde 88 oranını korudu.

Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) verilerine göre, Ağustos ayı itibariyle bir önceki yıl aynı aya göre kayıtlı istihdam artışı 1 milyon 205 bin kişi oldu. Ücretli çalışanları kapsayan 4-a zorunlu sigortalı sayısı da aynı dönemde 1 milyon 56 bin kişi arttı. Esnaf-işverenleri ve kendi hesabına şirket kurarak çalışanları kapsayan 4-b sigortalıların sayısı 65 bin 600, çeşitli statülerde devlet çalışanları da 83 bin 800 kişi arttı. Sosyal güvenlik kapsamı yüzde 88 oranını korudu. 4-a kapsamında çalışan kişi sayısında Ağustos ayında bir önceki aya göre yüksek artış dikkat çekti. Ağustos ayında bir önceki aya göre artış 379 bin 503 kişi oldu. Ağustos ayı itibariyle işyeri sayısı da 2 milyon 131 bine yükseldi. Ağustos ayında, emekli ya da bağımlı olarak emekli maaşı alanların sayısı Aralık ayına göre 206 bin kişi artarak 13 milyon 850 bin kişiye ulaştı. Bu kişilerin maaş aldığı ana prim ödeyeni kapsayan dosya sayısı ise 202 bin artışla 13 milyon 49 bin kişi oldu. Ağustos ayı itibariyle işyeri sayısındaki hızlı artış sınırlı oldu. SGK'ya prim ödenen işyerleri bazlı hesaplanan, ev hizmetlerinde kısa süreli çalışanların dahil olduğu işyeri sayısı Ağustos ayında bir önceki yıla göre 90 bin 716 adet artarak 2 milyon 131 bine çıktı. Ev hizmetlerinde çalıştırılanlar adına sigorta ödenen birimler dışarı bırakıldığında ise işyeri sayısında daha yüksek artış olduğu gözlemlendi. Ağustos ayında yıllık bazda bu kapsamda prim ödenen yerler 15 bin azalmıştı. Ev hizmetleri hariç, NACE sınıfı amasına göre işyeri sayıları 2022 Ağustos ayında bir önceki yıl aynı aya göre 105 bin 469 adet arttı. En yüksek işyeri sayısı artışlar 17 bin 379 ile perakende satış, 14 bin 527 ile kara yolu taşımacılığı

sektörlerinde oldu. İşyeri sayısı en fazla azalan sektörler ise 1372 ile büro çalışanları, 983 ile bina ve çevre düzenlemesi sektörlerinde gözlemlendi.

SGK 4-a kapsamında zorunlu sigortalı sayıları (kişi)

AYLAR	2021	2022
Ocak	15.055.602	15.940.624
Şubat	15.077.515	15.996.438
Mart	15.381.821	16.252.858
Nisan	15.794.188	16.405.802
Mayıs	15.853.614	16.687.567
Haziran	16.033.979	16.968.248
Temmuz	16.015.524	16.701.928
Ağustos	16.025.300	17.081.431
Eylül	16.275.150	
Ekim	16.270.696	
Kasım	16.257.219	
Aralık	16.169.679	

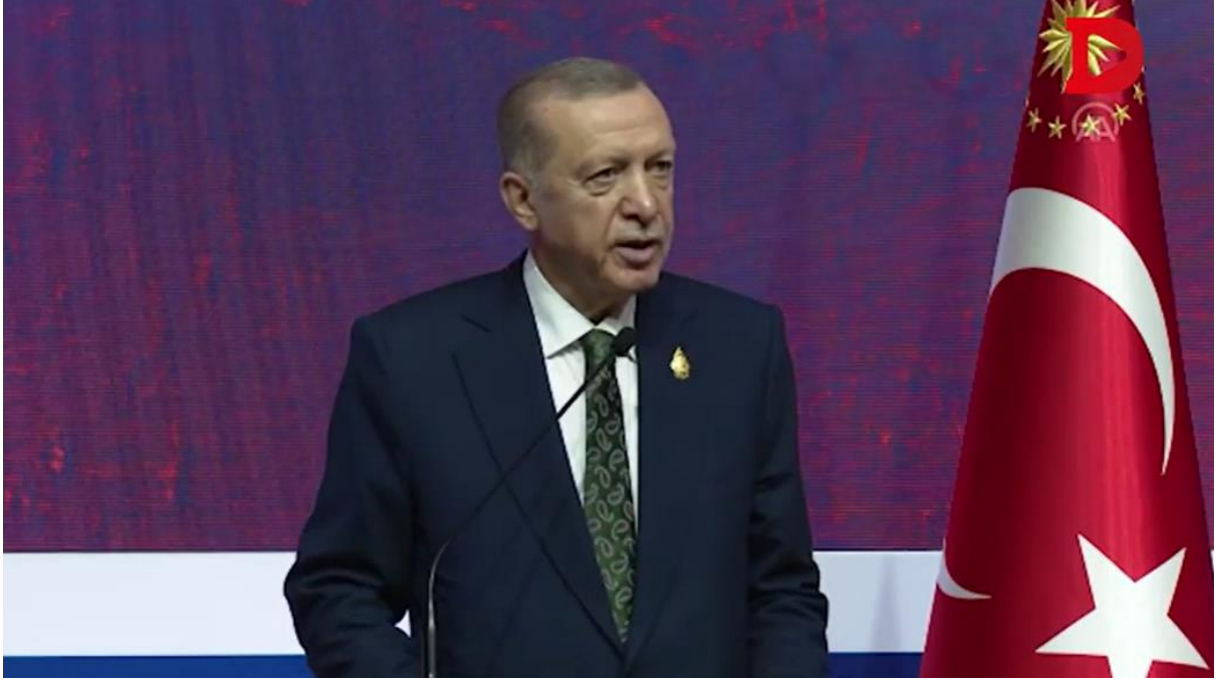
Not: Stajyer, kursiyer, çırak vb. hariç olup uzun vade sigorta kolları kapsamındaki bildirimlerdir.

İşsizlik ödeneği başvurularında artış var

TEPAV istihdam izleme bülteni de yayımlandı. TEPAV bülteninde esnaf ve kendi hesabına çalışanlardaki artışa karşılık çiftçi sayısındaki yüzde 11,2 (60 bin kişi) düşüşe vurgu yapıldı. Bültende, “Çiftçi sayısında uzun süredir süregelen düşüş eğiliminin Ağustos ayı itibarıyla hızını koruduğu, esnafın yıl genelinde en yüksek istihdam artışı gösteren çalışan sınıfı olmakla beraber yıllık artışların bir önceki yılın gerisinde kaldığı gözlenmektedir. Kamu sektöründe sigortalı çalışan sayısındaki artış ise yüzde 2,7 ile sınırlıdır” değerlendirmesi yapıldı. TEPAV bülteninde imalat, ticaret ve inşaat sektörlerindeki istihdam artışına dikkat çekilerek, bu sektörlerde çalışan sayısında aylık bazda sırasıyla imalat sanayiinde yüzde 27,3, toptan ve perakende ticarete yüzde 15,6 ve inşaatla yüzde 10,1 artış gözlemlendiği kaydedildi. TEPAV bülteninde, İŞKUR verilerine yönelik bir değerlendirme de yapılarak, kısa çalışma ödeneğinin bitmesinin ardından işsizlik ödeneği başvurusundaki artışa vurgu yapılarak, “Diğer taraftan, KÇÖ uygulamasının son bulmasıyla işsizlik ödeneğine başvurular bu dönemde 104 bin 463’ten 231 bin 867’ye, işsizlik ödeneğinden faydalananlar ise 27 bin 443’ten 128 bin 823’e yükselmiş, Ağustos 2022 itibarıyla da işsizlik ödeneği bekleyenlerin sayısı 140 bin 893, faydalananların sayısı ise 67 bin 677 olmuştur. Ağustos 2022’de işsizlik ödeneğine başvuranların sayısında aylık olarak 8 bin 368, ödenek alanlarda da 5 bin 262 artış gerçekleşmiştir” bilgisine yer verildi.

Erdoğan: Biden, F16 için olumlu gelişmelerin olduğunu söyledi

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, "(F-16 tedariki) Sayın Biden, olumlu gelişmelerin olduğunu söyledi." değerlendirmesinde bulundu.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Endonezya'nın Bali adasında düzenlenen G20 Liderler Zirvesi'nin son gününde Bali Uluslararası Konferans Merkezi'nde basın toplantısı düzenledi.

İstiklal Caddesi'nde pazar günü meydana gelen terör saldırısı sonrasında doğrudan telefon ve mesaj yoluyla taziye ve geçmiş olsun dileklerini iletenlere teşekkür eden Erdoğan, şunları kaydetti:

"2'si çocuk, 6 sivilin hayatını kaybettiği bu alçak saldırı, terörün kanlı ve çirkin yüzünü bir kez daha gözler önüne sermiştir. DEAŞ'la mücadele bahanesi altında terör örgütüne destek verenler de dökülen her damla kana ortaktır. Bölücü terör örgütü, Suriye ve Irak'ta köşeye sıkıştıkça çaresizliğini bu tür kalleş eylemlerle gizlemeye çalışmaktadır. Ne yaparlarsa yapsınlar, kimin arkasına saklanırsa saklansınlar teröristler kendilerini bekleyen acı akıbetten kurtulamayacaklardır. Nitekim emniyet birimlerimiz, hain saldırının faili olan teröristi ve işbirlikçilerini kısa sürede yakalamışlardır.

Ülkemizin ve bölgemizin geleceğinde terörün hiçbir türlüsüne yer olmadığını altını tekrar çizmek istiyorum. Terör tehdidini kaynağında bertaraf etme stratejimizi kararlılıkla uygulamaya devam edeceğiz. Tüm dost ve müttefiklerimizin de Türkiye'nin

bu haklı mücadelesine samimi desteğini bekliyoruz. Bir kez daha terör saldırısında vefat eden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, ailelerine ve milletimize baş sağlığı diliyor, yaralılarımıza acil şifalar temenni ediyorum."

Tahıl koridoru anlaşması

Ukrayna'da, ihtilafın ilk gününden bu yana savaşın kazananının, adil bir barışın ise kaybedeninin olmayacağı düşüncesiyle hareket ettiklerini aktaran Erdoğan, şu ifadelerle yer verdi: "Taraflar nezdinde bu anlayışla pek çok kolaylaştırıcı ve arabulucu nitelikte girişimde bulunduk. Tarafları pek çok defa aynı masa etrafında bir araya getirme başarısını sergiledik. Rusya, Ukrayna ve Birleşmiş Milletler'le birlikte Karadeniz'de tahıl koridorunu inşa ettik. Bu şekilde gıda krizinin çözümüne büyük katkı sağladık. Şimdiye kadar yaklaşık 11 milyon ton tahılın dünya pazarına girmesini temin ettik. Mutabakatın kesintisiz işlemesi ve ayrıca tahılın Afrika başta olmak üzere en fazla ihtiyacı olan ülkelere ulaşımı için faaliyetlerimizi sürdürüyoruz."

"G20 platformu, kendisinden beklenen liderlik görevini başarıyla yürütüyor"

Zirve vesilesiyle ayrıca MIKTA dönem başkanlığı kapsamında liderler olarak aile fotoğrafı çektiklerini ve ortak açıklama yayımladıklarını hatırlatan Erdoğan, dönem başkanlığının öncelikleri olan küresel sağlık, gıda güvenliği ve etkin göç yönetimine vurgu yaptıklarını ifade etti.

Erdoğan, şunları kaydetti: "G20 platformu, küresel düzeyde karşı karşıya kaldığımız meydan okumalar karşısında kendisinden beklenen liderlik görevini başarıyla yürütüyor. İçinde bulunduğumuz ve küresel ölçekte yaşadığımız ekonomik sıkıntıların üstesinden de yine G20'nin kararlı, etkili ve çözüm odaklı anlayışıyla geleceğimize inanıyorum. Bu itibarla da 2 gün boyunca gerçekleştirdiğimiz istişarelerin ve ortaya koyduğumuz taahhütlerin küresel siyasi ve ekonomik istikrar için hayırlı sonuçlar doğurmasını temenni ediyorum. Endonezya dönem başkanlığına tekrar teşekkürlerimi sunarken müteakip dönem başkanı Hindistan'a şimdiden başarılar diliyorum."

Cumhurbaşkanı Erdoğan, konuşmasının ardından gazetecilerin sorularını yanıtladı.

ABD Başkanı Biden ile yaptığı görüşme hatırlatılarak, F-16 tedarik programı çerçevesinde yapılan son seçimlere ilişkin değerlendirmeleri sorulan Erdoğan, "Öncelikle F-16 konusunda Sayın Biden olumlu gelişmelerin olduğunu söyledi. Cumhuriyetçiler ile daha önce New York'ta yaptığım görüşmelerde de Cumhuriyetçilerin bu konuya olumlu yaklaştığını, özellikle orada kendilerinden dinledim." değerlendirmesinde bulundu.

Türkiye'nin, Ege, Suriye ve Irak'ta "agresif" bir politika izlediği iddiasına ilişkin soruya Erdoğan, "Amerika'da yaşayan bir Türk olduğunuzu söylediniz. Buna pek inanmıyorum. Farklı bir herhalde ırkçılığın içindesiniz. Çünkü sorduğunuz soru bunu aynen ortaya koyuyor. Bizim Kuzey Irak'ta veyahut da Suriye'nin güneyinde oradaki

Kürtlerle ilgili herhangi bir sorunumuz yok. Türkiye'deki Kürt vatandaşlarımızla bu tür bir sorunumuz olmadığı gibi." yanıtını verdi.

"Ne gerekiyorsa onu yapmakta kararlı olduğumuzu tüm dünyanın bilmesi lazım"

Cumhurbaşkanı Erdoğan, İstanbul'daki terör saldırısının ardından sınır ötesi bir operasyonun gündeme gelip gelmediğiyle ilgili soruyu yanıtlarken "Şu anda sorgulamalar, soruşturmalar devam ediyor. Bildiğiniz gibi 81 yaralımız vardı. Şu anda bu yaralı sayısı 25'e düştü, diğerleri taburcu edildi. Tabii 6 vefat var ve bu sorgulamalar neticesinde nereye uzanıyor, bunların araştırılması yapılıyor. Bu araştırma neticesinde de ne gerekiyorsa onu yapmakta kararlı olduğumuzu tüm dünyanın bilmesi lazım." ifadelerini kullandı.

Erdoğan, Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin ile tahıl anlaşmasının genişletilmesi ve süresinin uzatılmasıyla ilgili herhangi bir görüşme yapıp yapmadıkları sorusu üzerine, şunları kaydetti: "Görüşmelerimiz sürekli devam ediyor ve şu an itibarıyla devam edeceği kanaatindeyim. Herhangi bir sıkıntı burada yok. Döner dönmez yine başta Sayın Putin olmak üzere görüşmelerimizi devam ettireceğiz. Çünkü barışın yolu diyalogdan geçer ve biz bu konuda bir defa özellikle kararlı olduğumuzu hep söyledik, söylemeye devam ediyoruz ve bu sürecin devam etmesi zaten tüm dünya için geçerli olan bir şeydir ve daha önce de Sayın Putin ile yaptığım görüşmelerde bunun ışıklarını gördüm."

Bir gazetecinin, "Geçtiğimiz günlerde Özbekistan'da Türk Devlet Teşkilatları (TDT) Zirvesi gerçekleştirildi ve KKTC'nin gözlemci üye olarak teşkilata kabul edildiğine ilişkin bir karar çıktı. Yunanistan, soluğu Brüksel'de aldı ve AB'den de karar kınama mesajı geldi. ABD Dışişleri'nden, karardan üzüntü duydukları ve reddettiklerine yönelik bir açıklama geldi. Görüşme ve temaslarınızda bu konu gündeme geldi mi? Bu konudaki değerlendirmeniz nedir?" sorusuna Erdoğan, "Kuzey Kıbrıs ile ilgili bizim Türk Devletleri Teşkilatı'nda aldığımız karar geçerlidir ve bu kararla ilgili herhangi bir yerden, herhangi ülkeden icazet almamıza da gerek yoktur. O iş bitmiştir. Bundan sonraki süreçte de bu olumsuz yaklaşan ülkelere gerekli olan yerde gerekli cevabı vermeye devam ederiz." diye cevapladı.

Erdoğan, "Fransa Cumhurbaşkanı ve İtalya Başbakanı ile görüşmeleriniz oldu. Türkiye'nin İtalya ve Fransa ile ortak yürütme niyetinde olduğu SAMP-T projesi var. Yakın vadede bir somut adım beklentiniz var mı?" sorusu üzerine, şu an itibarıyla bu konuda bazı teknik engellerin söz konusu olduğunu söyledi.

Erdoğan, "Bu teknik engelleri de aşarak, gerek Sayın Macron gerekse Sayın Meloni ile yaptığım görüşmede bunları da aşacağımız kanaatindeyim." dedi.

"ABD'de ile yapılan F16 için görüşmelerin pozitif gittiğini belirtmiştiniz. ABD'nin aynı zamanda CAATSA yaptırımları da var. Bu yaptırımlar bu satışa engel teşkil ediyor

mu? Ediyorsa, Biden ile yaptığınız görüşmede bunun kaldırılmasına ilişkin bir konu gündeme geldi mi?" sorusu üzerine Erdoğan, "Görüşmeler olumlu, fazla detaya gerek yok. Sayın Biden ile yaptığımız görüşmede bu olumlu havayı da hissettim." ifadelerini kullandı.

"Rusya'nın yaptığı açıklamaya doğrusu saygı duymak durumundayım"

Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Polonya-Ukrayna sınırında bir olay geldi. Türkiye'nin bu konudaki pozisyonu, görüşü nedir?" sorusuyla ilgili şu değerlendirmelerde bulundu:

"Ben, Rusya'nın yaptığı açıklamaya doğrusu saygı duymak durumundayım. Rusya'nın 'Bizimle bu işin alakası yok' demesi bizim için önemli. Bütün bunların yanında sabah yine (Almanya Başbakanı) Olaf Scholz ile yaptığımız görüşmede, bunun detay araştırmalarının yapılması gerekiyor, böyle bir kararı vermenin doğru olmayacağını o da söyledi. Rusya'nın 'Bizimle alakası yok' ve Biden'ın da 'bu füzelerin Rus yapımı olmadığını' açıklamış olması, herhalde bunun Rusya ile alakası olmadığını göstermektedir. Bu, bir teknik arıza olabilir veya farklı olabilir, onun için inceleme araştırma şart."

Ülkelerin birçoğunun doğrudan Rusya'yı işaret etmesinin nedeninin sorulması üzerine Erdoğan, "Bu sabah Olaf Scholz ile de yaptığım görüşmede 6 NATO ülkesi olarak birbirleriyle irtibat kurduklarını söylediler ve bu irtibatlar neticesinde de burada başta Amerika olmak üzere 'bu füzenin Rus yapımı olmadığını' söylemiş olması herhalde bir yol açıyor. Burada ısrarla 'bir Rus yapımıdır' diye bunun üzerine gitmek, bu işi tahrik eder diye düşünüyorum." karşılığını verdi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Türkiye'nin bir an önce Rusya ile Ukrayna'yı aynı masa etrafında toparlamanın gayreti içerisinde olduğunun altını çizerek, "Bu gayretin içerisindeyken, burada tahrik metodunu kullanmak doğru olmasa gerek. Bunun için de barışın yolu diyalogdan geçer. Biz, diyalogu oluşturmak suretiyle dünyada barışı tesis edelim istiyoruz ve bunun da gayretiyle de döner dönmez Sayın Putin ile de yine telefon diplomamızı geliştirmeye devam edeceğiz." dedi.

"Ülkemizde hava normale dönmüştür"

Endonezyalı bir gazetecinin sorusu üzerine, İstanbul'da meydana gelen terör saldırısını değerlendiren Erdoğan, şöyle konuştu: "Şu an Endonezya tarafından aldığımız taziyeler bizim için gerçekten tatmin edicidir. Çünkü o bir duyarlılıktır ve bu duyarlılığa biz de teşekkür ediyoruz. Şunu herkesin bilmesini isteriz ki İstiklal Caddesi'ndeki bu olayın akabinde şu anda İstanbul'umuzda ve ülkemizde hava normale dönmüştür. Bu konuyla ilgili zaten 40 yıldır terörle mücadele eden bir ülkeyiz ve terörle bu mücadelemizi de başarıyla vermiş bir ülkeyiz. Burada da bizler yine terörle mücadelemizi sürdüreceğimiz gibi benim halkım da bu konudaki sabrını şu anda aynen göstermiştir, gösteriyor. Ölen 6 vatandaşımıza Allah'tan rahmet diliyoruz ve yaralı vatandaşlarıma da Allah'tan acil şifalar temenni ediyorum. Bir Endonezyalı olarak gösterdiğiniz hassasiyete teşekkür ediyorum."

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Türkiye ile Çin arasındaki ilişkilerin sorulması üzerine de "Sayın Putin ile yaptığımız görüşmede, şu ana kadar iki ülke arasında insani, vicdani bütün hassasiyetlere dikkat ederek görüşmelerimizi devam ettiriyoruz. Rusya ve Türkiye arasındaki ilişkilerin bir defa gerek siyasi, gerek ekonomik ve gerekse savunma sanayisine göre zaten güçlü bir altyapısı var. Bu güçlü altyapıyı bugüne kadar devam ettirdiğimiz gibi yine devam ettireceğiz." ifadelerini kullandı.

Türkiye ve Rusya'nın iki komşu ülke olduğuna işaret eden Erdoğan, "Bu komşuluk hukukunu da koruyarak sürecimizi devam ettiriyoruz. Barışın yolu diyalogdan geçer. Biz bir taraftan Rusya ile Ukrayna'yı aynı masa etrafından toplamaya, oraya gelmelerini sağlamaya gayret ederken, burada bu savaşın üçüncü ortağını bulmaya, onu çıkarmaya gerek yok. Kaldı ki İstanbul Mutabakatı diye bir adım. Aynı şekilde Antalya'da her iki ülkenin dışişleri bakanlarını bir araya getirmek suretiyle biz barışa yönelik orada da bir adım attık. Bundan sonra da bu süreci aynı anlayışla devam ettireceğiz. Savaştan hiçbir şey elde edilmez, ne varsa barışta var." değerlendirmesini yaptı.

"Yunanistan'da 2, 3 isim var ki rahat durmuyor"

"Yunanistan'ın Doğu Akdeniz ve Ege adaları konusundaki açıklamaları" ile ABD Başkanı Joe Biden ile görüşmede Yunanistan'daki Amerikan üslerinin sayılarının artırılmasının değerlendirilip değerlendirilmediğine yönelik sorular üzerine Erdoğan, şunları söyledi: "Yunanistan'ın bu tür davranışları, yaklaşımları benim her zaman söylediğim 'bir gece ansızın gelebiliriz' kelam-ı kibarımı asla geriye götürmez. O benim için kelam-ı kibardır. Dolayısıyla bir gece ansızın yine gidebiliriz. Onun için Yunanistan'da 2, 3 isim var ki rahat durmuyor. Bunlar devamlı bu tür açıklamaları yapıyor. Hadlerini bilmiyorlar. Biz bu noktada diyoruz ki 'Komşu, komşuluk hukukunu bil, bizimle fazla dalaşma. Türkiye nerede, sen nerede? Buna dikkat et. İstedikğin kadar o adaları doldur, bunların hiçbirisi sana bir fayda sağlamayacaktır. Burada Türkiye var. Onun için de yerini, yurdunu iyi bileceksin'. Zaten geçmişini okursa, tarihi incelerse gayet iyi orada görecektir. Gelen uçaklar, silahlar, şunlar bunlar kar etmez. Bu iş kürek işi değil, yürek işidir."

Polonya'ya füze düşmesinin teknik bir hata olarak değerlendirildiğine dikkat çekilerek, "Sizin bu konudaki son bilgileriniz nedir?" sorusu yöneltilen Erdoğan, "Ben bir teknisyen değilim. Sadece bu sabah Olaf Scholz ile yaptığımız görüşmede, onlara aktarılan bilginin bu olmasını ben de sizlerle paylaştım. 'Bir teknik hata olmuş olabilir' gibi bir yaklaşımın olduğunu bize söylediler. Gelişmeler herhalde birkaç gün içerisinde çıkar. Oradaki füzelerin incelenmesi neticeyi verir. Ama bu füzenin bir Rus malı olmadığını açıkladılar ve bunun üzerinden hareket etmekte fayda var." yanıtını verdi.

"Gübre, amonyak ilgili çalışmalar sürüyor"

Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Tahıl anlaşmasında yer alan maddelerden biri de Rus gübresinin engellenmeden ihracatıydı. Bu konu G-20 Liderler Zirvesi'nde gündemde

miydi? Macron ile yaptığınız ikili görüşmede AB'nin bu anlaşmanın uzaması için daha fazla inisiyatif alması gerektiğini belirttiniz. Bu konuda ne söylemek istersiniz?" soruları üzerine şunları kaydetti: "Burada özellikle tahılın gönderilmesiyle ilgili rakamı söyledim. Bu artık 10 milyon tonun üzerine çıktı. Burada gübre, amonyak önemli. Bunlarla ilgili çalışmalar da sürüyor. Döner dönmez yine Sayın Putin ile bu görüşmeleri yaparak, gübre ve amonyak nakliyatını da ele alacağız, görüşeceğiz ve süreyi de en azından 1 yıla çıkarmanın gayreti içerisinde olacağız. İstanbul Sözleşmesi'nin de gereği zaten bu, bunu sağlayacağız. Buna inanıyorum."

Yeni Vergi Usul Kanun Teklifi

TBMM'de kabul edildi

Cemevlerine yönelik düzenlemeler ve maden kazalarında hayatını kaybedenlerin yakınlarına yönelik destekleri de içeren Vergi Usul Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi, TBMM Genel Kurulunda kabul edildi.

Kanunla, motorlu araç ticareti yapan mükelleflerin faaliyetlerini yerine getirirken neden olabilecekleri vergisel kayıpları karşılamak için teminat yükümlülüğü getirilecek. Bu yükümlülüğe uymayanlara özel usulsüzlük cezası kesilecek.

Hazine ve Maliye Bakanlığına, motorlu araç ticareti yapan mükelleflerden, doğacak vergilerin tahsil güvenliğini sağlamak için 30 milyon liraya kadar teminat alma yetkisi verilecek. Teminat verme zorunluluğu getirilen motorlu araç ticareti ile iştilal eden mükelleflerin istenen teminatı vermemesi durumunda, bu mükellefler için bir önceki hesap dönemine ait brüt satışlar toplamının binde 3'ü tutarında özel usulsüzlük cezası kesilecek.

Kamulaştırma bedellerinin hak sahiplerine ödenmesi halinde, tebliği dahil eksik veya hatalı kamulaştırma işlemleri, kamulaştırma bedelinin ödendiği tarih itibarıyla kesinleşmiş kabul edilecek. Bu hüküm, tebliği dahil eksik veya hatalı kamulaştırma işlemleri bulunmasına rağmen idare adına tescil edilen taşınmazlar hakkında da uygulanacak.

Kamulaştırma bedelleri ve kamulaştırmaz el atma tazminatlarına ilişkin mahkemelerce hükmedilen bedel, tazminat, vekalet ücreti ve yargılama giderlerinin

ödenmesi için icra takibine gidilmeden önce davacı, banka hesap numarasını yazılı şekilde davalı idareye bildirecek. İdare de bildirim tarihinden itibaren 30 gün içinde ödeme yapacak.

İcranın geri bırakılması talep edilirse idarenin teminat gösterme zorunluluğu olmayacak.

Açılan davalarda mahkeme ve icra harçları maktu olarak belirlenecek ve bu ödemeler idarelerce yapılacak.

Davalarda hükmedilen bedel ve tazminat ödemeleri

Kamulaştırma işlemleri tamamlanmamış veya kamulaştırması hiç yapılmamış olmasına rağmen 4 Kasım 1983'ten 28 Temmuz 2021'e kadar kamu hizmetine ayrılan taşınmazlara veya kaynaklara malikin rızası olmaksızın fiili olarak el konulması veya hukuki el atılması nedeniyle açılan davalarda hükmedilen bedel ve tazminat ödemelerinde kullanılmak üzere, ihtiyaç olması halinde davalı idarelerin bütçelerinde özel pay ayrılacak.

Merkezi yönetim bütçesine dahil idarelerin bütçelerinde sermaye giderleri için öngörülen ödeneklerinin yüzde 3'ü, belediye ve il özel idareleri ile bağlı idareleri için en son kesinleşen bütçe gelirleri toplamının, diğer idareler için en son kesinleşen bütçe giderleri toplamının en az yüzde 3'ü oranında bütçelerinde pay ayrılacak.

Alacakların toplam tutarının ayrılan ödeneğin toplam tutarını aşması halinde ödemeler, taksitlerle yapılacak. Taksitlendirmede, bütçe imkanları ile alacakların tutarları dikkate alınacak. Taksitli ödeme süresince kanuni faiz ödenecek.

Kanunla, imar planlarının tanziminde, planlanan beldenin ve bölgenin şartları ile olası ihtiyaçları göz önünde tutularak lüzumlu cemevi yerleri ayrılacak. İl ve ilçelerde mülki idare amirinin izni alınmak ve imar mevzuatına uygun olmak şartıyla cemevleri yapılabilecek. Cemevi yeri imar mevzuatına aykırı olarak başka maksatlara tahsis edilemeyecek.

Fiyat İstikrarı Komitesinin kuruluş ve görevleri

Kanunla Fiyat İstikrarı Komitesinin kuruluş ve görevleri ile komitenin sekretaryasına yönelik konular düzenlenecek. Buna göre, Fiyat İstikrarı Komitesi, Hazine ve Maliye Bakanı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı, Sanayi ve Teknoloji Bakanı, Tarım ve Orman Bakanı, Ticaret Bakanı, Strateji ve Bütçe Başkanı ile Merkez Bankası Başkanı'ndan oluşacak.

Fiyat İstikrarı Komitesi, gerekli görmesi halinde ilgili sivil toplum kuruluşları, üniversiteler ve özel sektör temsilcilerini toplantılarına davet edebilecektir.

Komitenin görev ve yetkileri, para ve maliye politikaları arasındaki eş güdümü gözetmek suretiyle fiyat istikrarını sağlamaya yönelik yapısal politika önerileri geliştirmek, fiyat istikrarını tehdit eden riskleri izleyerek para politikası ve para

politikası araçları dışında alınması gereken tedbirleri belirlemek ve ilgili kurum ve kuruluşlar tarafından uygulanmasını sağlamaya yönelik tavsiyelerde bulunmak, kamu tarafından belirlenen veya yönlendirilen fiyatların fiyat istikrarı odağında uygulanmasını sağlamaya yönelik kararlar almak olacak.

Komitenin sekretarya hizmetlerini, Hazine ve Maliye Bakanlığı yürütecek. Fiyat İstikrarı Komitesi, görev alanına giren konularla ilgili her türlü bilgi ve belgeyi, kamu kurum ve kuruluşlarından isteme yetkisine sahip olacak. Kamu kurum ve kuruluşları, talep edilen bilgi ve belgeyi Komitenin belirleyeceği şekil ve süre içinde vermekle yükümlü olacak.

EKAP'ta işlemlerin kapsamı genişletilecek

Konusu suç teşkil etmemek kaydıyla sosyal denge tazminatı ödendiği tespit edilen il özel idareleri, belediyeler, büyükşehir belediyeleri ve bağlı kuruluşlar ile bunların üyesi olduğu mahalli idare birliklerinin yetkili veya görevli olan sorumluları hakkında yapılan ödemeler nedeniyle idari veya mali yargılama ve takibat yapılamayacak, başlamış olanlar işleminden kaldırılacak.

Kanunla, kamu ihale uzman yardımcılığına atanacaklar için atama sınavının yapıldığı yılın ocak ayının ilk günü itibarıyla 35 yaşını doldurmamış olmaları şartı aranacak.

Kamu İhale Kurulu kararı gereğince mücbir sebepler veya yükleniciden kaynaklanan kusur ile idarece feshedilen sözleşmeler nedeniyle iade edilen bedelin uygulanmasında ortaya çıkan faiz ve yargılama giderlerinin on binde 5'i yükleniciden tahsil edilecek.

Elektronik Kamu Alımları Platformu (EKAP) üzerinde yapılacak işlemlerin kapsamı genişletilecek. Bu kapsamda Kamu İhale Kurulu kararları sonucunda başvuru sahibinin tüm iddiaları bakımından haklı bulunması durumunda da eşit muamele ilkesi gözetilerek başvuru bedelinin iade edilebilmesine imkan sağlanacak.

Bakan Bozdağ: Anayasa değişikliği muhtemelen haftaya Meclise sunulacak

Adalet Bakanı Bekir Bozdağ, başörtüsü ile ilgili Anayasa'nın 24. maddesine eklenecek fıkralar ile ailenin korunmasına ilişkin 41. madde değişikliği yapan anayasa teklifini gelecek hafta Meclise sunmayı planladıklarını açıkladı.

ANKARA (DÜNYA)- TBMM'de açıklamalarda bulunan Adalet Bakanı Bekir Bozdağ, anayasa değişikliğinin muhtemelen haftaya Meclise sunulacağını bildirdi.

Bakan Bozdağ, "Anayasa'nın 24. maddesine eklenecek fıkralar ile 41.maddesinin birinci fıkrasında yapılacak değişikliğe ilişkin hazırlık çalışmalarımızı tamamladık. Sayın Cumhurbaşkanımız yurt dışı seyahat programları nedeniyle bu kamuoyuyla paylaşılamadı. Sayın Cumhurbaşkanımız Türkiye'ye döndü. Muhtemeldir ki önümüzdeki hafta Anayasa değişikliği teklifinin Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne sunulmasının kuvvet ve muhtemel olduğunu düşünüyorum" dedi.

Bakan Bozdağ, muhalefetin desteğine ilişkin olarak, "Hazırlığı tamamlanan değişiklik önerilerini gördükleri zaman destek verme ihtimallerini ben çok yüksek görüyorum. Çünkü yaptığımız şey insan haklarına, hukuk devletin gereklerine ilişkin son derece önemli bir değişiklik" diye konuştu.

İnsanların kıyafeti nedeniyle bundan sonra herhangi bir olumsuzlukla karşılaşmamasının Anayasal güvence altına alındığını kaydeden Bozdağ, şunları

söyledi: “Aileyi korumak son derece önemli. Toplumun temeli ve bu konuda vatandaşlarımızın da kahir ekseriyeti müttefiktir zaten. Toplumun önemli bir kesiminin üzerinde ittifak ettiği iki madde de değişiklik geliyor. Siyasi partilerimizde toplumun eğilimlerini dikkate alacaklardır. Zaten şu ana kadar İYİ Parti de, HDP de karşı olduklarına dair bir açıklama yapmadılar. Cumhuriyet Halk Partisi ‘hazırlık aşamasına yokuz’ dedi. Ama teklif verildikten sonra da bunu değerlendirebileceklerini ifade ettiler. Bu da tabi teklif çıktıktan sonra Cumhuriyet Halk Partisinin tutumunu gözden geçireceğini gösteriyor. Umuyoruz ki, hem Anayasa Komisyonunda, hem de Genel Kurul da siyasi partilerimizin desteği ile Anayasa’nın aradığı 400 ve üzeri çoğunlukla kabul edilir.”

Temel hak ve hürriyetlerin kullanılmasının, hiçbir kadının başını açması ve örtmesi şartına bağlanamayacağını söyleyen Bozdağ, “Bir nevi hem başını örten hem de başını açan kadınlarla ilgili son derece önemli bir koruma getirmek. Tek taraflı bir koruma değil. Öte yandan bu Türkiye’de yarına dönük tartışmaları da kaldıran bir şey. Dini inancı sebebiyle başını örten ya da başka bir kıyafet tercihinde bulunmayı da ayrıca garanti altına alan bir değişiklik önerisi. Aile ile ilgili düzenleme ise daha ziyade evlilik birliğinin kimler arasında kurulacağı konusuna açıklık getirmektedir.”

Konut fiyatlarındaki artış yüzde 189

Alaattin AKTAŞ

17 Kasım 2022 Perşembe

✓ Konut fiyatlarındaki artış eylül itibarıyla Türkiye ortalamasında yüzde 189 düzeyinde. Ancak artış oranı İstanbul ve Antalya'da yüzde 200'ün üstünde...

✓ Konut satışı ya da alışı hız kesmeye devam ediyor. Ekimde geçen yıldan dörtte bir daha az konut el değiştirdi.

Konut fiyatlarında eylül ayı itibarıyla son bir yılda kaydedilen ortalama artış yüzde 189'u buldu. Merkez Bankası artış oranını yeni konutlarda yüzde 179, yeni olmayan konutlarda yüzde 191 olarak ölçtü.

Eylül ayındaki artış da toplamda yüzde 4.9, yeni konutlarda yüzde 4.6, yeni olmayanlarda yüzde 5 düzeyinde oluştu.

Aylık bazdaki artışta eylülde son bir yılın en düşük hızdaki artışı kaydedilmiş oldu.

İstanbul ve Antalya...

Konut fiyat artışında İstanbul üç büyük il arasında ilk sırada yer alıyor. İstanbul'da bir yılda kaydedilen artış yüzde 212'yi buldu.

Konut fiyatları son bir yılda Ankara'da yüzde 196, İzmir'de yüzde 186 artış gösterdi.

Fiyatların en hızlı artış gösterdiği iller ise Antalya'nın etkisiyle Antalya, Burdur, Isparta grubu. Bu üç il ortalamasında son bir yılda kaydedilen artış yüzde 236'ya ulaştı.

Merkez aynı yöntemde ısrarlı

Daha önce birkaç kez değindiğimiz bir ayrıntı var. Konut fiyatlarındaki genel artış oranı, kimi zaman toplamda, kimi zaman il bazında yeni konutlardaki artışla yeni olmayan konutlardaki artışın dışında açıklanıyor.

Eylül ayı verilerinde bu durum Ankara için yine söz konusu oldu. Ankara'da eylül itibarıyla son bir yılda yeni konutların fiyatı yüzde 197.4, yeni olmayan konutların fiyatı yüzde 198.8 arttı. Konut fiyatlarındaki artış ise yüzde 196 olarak açıklandı.

Normalde yeni ve yeni olmayanların ortalaması gibi algılanan konut fiyat endeksinin arada bir yerde oluşması beklenir. Oysa konut fiyatlarının artış oranı iki orandan da düşük.

Merkez Bankası bu durumu şu dip notla izah ediyor:

“Konut fiyat endeksi, yeni konutlar fiyat endeksi ve yeni olmayan konutlar fiyat endeksi, hesaplama yöntemi gereğince, farklı örneklem ve farklı tabaka yapısı kullanılarak üretilen birbirinden bağımsız endekslerdir.”

Ama açıklamada bu endekslerin birbirinden bağımsız olduğu gibi bir algı hiç yok. Tam tersine sanki genel oran, yeni ve yeni olmayanların ortalaması gibi algılanıyor.

Her üç endeksi de aynı zamanda açıklayıp **“yeni ve yeni olmayanların”** ortalaması gibi verilen konut fiyat endeksinin arada bir yerde değil de daha aşağıda ya da daha yukarıda olması, bu açıklamaya rağmen işte bu pek olmuyor!

Metodolojinin böyle olduğunu söylemek de sorunu çözmiyor.

KONUT SATIŞI MI AZALİYOR, ALIŞI MI?

Bir süre önce konut alış-satış sayısının hız kesmiş olmasına değinirken aslında azalanın satış değil, alış olduğunu dile getirmiştım. Temel tezim de alış-satış sayısını satıcıların değil, alıcıların belirlediği idi.

Konut piyasasında durumun biraz farklılık gösterdiğini ve piyasayı alıcıların belirlemediğini belirterek bu görüşüme katılmayanlar oldu. Olabilir... Hangi görüşün doğru olduğunu ortaya koyacak hassas kuyumcu terazisi yok tabii ki...

Duruma göre kimi zaman alıcı belirler piyasayı, kimi zaman satıcı. Hatta belirleme gücü konu çok spesifik olduğu için bir konut için alıcıda, bir diğeri için satıcıda olabilir.

Bu, konunun biraz felsefi tarafı...

Adı ister satış olsun, ister alış; konut piyasasında bir yavaşlama var.

Ekim ayında geçen yıla göre daha az sayıda konut alım satımına konu oldu.

Ekimde geçen yıldan tam dörtte bir daha az konut alındı ya da satıldı. Sayı 137 binden 103 bine indi.

Ağustostan eylüle ve eylülünden ekime geçişte de bir azalma var.

Bu arada yabancılar ekim ayında 5377 konut aldı. Bu konutların 2123'ü Antalya'dan, 1658'i İstanbul'dan alındı.

KKM İÇİN SEKİZ AYDA 91.6 MİLYAR TL KUR FARKI ÖDENDİ

Kur korumalı mevduat için Hazine'den ödenen tutar sekiz ayda 91.6 milyar lirayı buldu.

KKM için yapılan ödeme Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın ekim ayı bütçe verilerinde yer aldığı ve dolayısıyla açıklanan ocak-ekim dönemi gerçekleşmesi olduğu için KKM ödemesinin de on aylık olduğu düşüncesiyle zaman zaman bir yanıla düşülüyor.

KKM'de ilk ödeme mart ayında başladı. Hesaplar aralıktan itibaren açıldı ve en kısa vadede üç ay olduğu için ilk ödeme martta yapıldı. Dolayısıyla toplam 91.6 milyar liralık ödeme mart-ekim dönemini, yani sekiz ayı kapsıyor; on ayı değil.

Bu dönemdeki toplam 91.6 milyar liralık ödemenin aylara dağılımı şöyle:

“Mart 11.7 milyar, nisan 4.6 milyar, mayıs 4.8 milyar, haziran 16.1 milyar, temmuz 23.4 milyar, ağustos 15 milyar, eylül 9.3 milyar ve ekim 6.7 milyar.”

Bu tutarın yalnızca TL cinsinden açılan kur korumalı mevduat hesapları için Hazine tarafından ödenen kur farkı olduğunu belirtelim.

Döviz tevdiat hesaplarının bozdurulması suretiyle açılan hesaplara Merkez Bankası'nca ne kadar kur farkı ödendiğine ilişkin bilgiler ise adeta devlet sırrı gibi saklanıyor ve bu konuda hiçbir açıklama yapılmıyor. Ancak toplam KKM'nin yarısından biraz fazlasının dövizden dönüşüm yoluyla açıldığı dikkate alınırsa bu hesaplar için Merkez Bankası'nın ödediği tutarın da Hazine'nin ödediği tutara yakın olduğu sonucuna varılabilir.

Herhalde günün birinde **“sır perdesi aralanacak”** ve Merkez Bankası'nın bu hesaplar için ne kadar kur farkı ödediği de ortaya çıkacaktır. Zaten Hazine'nin açıkladığı bu farkın Merkez Bankası ayağının niye gizli tutulduğunun da aslında hiçbir anlamı bulunmamaktadır.

Ukrayna olağanüstü zirvesinde Türkiye neden yoktu?

Zeynep GÜRCANLI

17 Kasım 2022 Perşembe

Bali'de gerçekleştirilen, Türkiye adına Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın katıldığı G-20 zirve toplantısı sürerken, dünyanın nefesini tutmasına neden olan bir olay gerçekleşti;

Rusya'nın Ukrayna'daki kritik hedeflere yönelik gerçekleştirdiği füze saldırısı sürerken, bir füze de NATO üyesi Polonya'ya düştü. Olayda iki kişi öldü.

"Olağan şüpheli" elbette Rusya idi. Ve bu şüphenin gerçek olması, Rusya'nın doğrudan bir NATO ülkesine, Polonya'ya "saldırması" anlamına geliyordu.

Halihazırda Bali'de olan dünya liderleri hemen acil bir toplantı düzenlediler. İstihbaratlar karşılaştırıldı. Neyse ki, füzenin Ukrayna tarafından ateşlenen füzelerden biri olduğu ortaya çıktı da, dünya bir NATO-Rusya doğrudan savaşı ihtimalinde kurtuldu.

Ancak buna elbette "şimdilik" kaydı düşmek gerekiyor. Polonya'da yaşanan olay herkese yeniden NATO ile Rusya arasında, dünya medeniyetinin sonunu getirebilecek bir nükleer çatışma ihtimalinin ne kadar yakın olduğunu hatırlattı.

BİR FOTOĞRAFIN ANLATTIKLARI

Tam da burada, Türkiye'nin Ukrayna-Rusya savaşındaki kritik rolüne değinmek gerekiyor. Ankara, başından beri iki taraf arasında gerek ateşkes için, gerekse tahıl koridoru ya da esir değişimi gibi insani meselelerde arabulucuk/kolaylaştırıcılık rolü oynuyor.

Ancak bu kritik role rağmen, Polonya olayı nedeniyle Bali'deki dünya liderlerinin yaptıkları olağanüstü toplantıya Türkiye'nin davet edilmemesi düşündürücü.

Bali olağanüstü toplantısında ABD, İngiltere, Almanya, Fransa, İtalya, İspanya, Kanada, Hollanda ve Japonya liderleri ile, Avrupa Birliği üst düzey yetkilileri hazır

bulundu. Toplantının yapıldığı sırada Bali'de olan Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın o masadaki yokluğu ise pek çok soru işaretini de beraberinde getirdi elbette. Erdoğan'ın o masada bulunmamasını, halihazırda AK Parti hükümetinin tüm dünyaya dış politika ve güvenlik konusunda verdiği dağınık görüntüye bağlamak mümkün.

İÇİŞLERİ BAKANİ VE CUMHURBAŞKANI'NIN ÇELİŞEN TAVIRLARI

AK parti hükümetindeki bu dağınıklık, Taksim'de meydana gelen bombalı terör saldırısıyla iyice ortaya çıktı. Saldırıdan hemen sonra İçişleri Bakanı Süleyman Soylu ABD'ye karşı çok sert bir açıklama yaptı. Taksim terör saldırısından ABD'yi sorumlu tutan Soylu, işi kameralar önünde "ABD Büyükelçiliği'nin taziyesini kabul etmiyorum" demeye kadar götürdü.

Oysa Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın tepkisi daha farklı oldu; Soylu'nun "kabul etmiyorum" dediği Amerikan taziyesini Erdoğan kabul etmekte bir sakınca görmedi. ABD Başkanı Joe Biden, Erdoğan'la Bali'de kısa bir görüşme yaparak, Taksim terör saldırısından ülkesinin duyduğu üzüntüyü aktardı ve ABD'nin taziyesinin kabul edilmesini istedi. Erdoğan da, Biden görüşmesi sonrasında sosyal medya üzerinden yayınladığı bir mesajla, Taksim saldırısından sonra Türkiye'ye taziye dileklerini ileten tüm ülkelere teşekkür etti. Bu teşekkür mesajına ABD de dahil edildi.

ANKARA'DAKİ ABD-RUSYA İSTİHBARAT ZİRVESİ VE SORU İŞARETLERİ

Soylu'nun Taksim terör eylemi sonrasında ABD'ye karşı sert çıkışıyla aynı döneme rastgelen bir başka kritik uluslararası buluşma da, Ankara'daki karmaşa açısından yeni soru işaretleri ortaya koyar nitelikte;

Saldırıyla aynı dönemde Ankara'da CIA Başkanı Burns ile Rusya Dış İstihbarat Servisi Başkanı Sergey Naryshkin de MİT'in evsahipliğinde bir araya geldiler. Toplantı önemliydi, çünkü Ukrayna savaşının genişlemesi, savaşta nükleer silah kullanılması ihtimali ve bunun sonuçları masaya yatırıldı.

CIA Başkanı Ankara'da böylesine önemli bir toplantıdayken, İstanbul'da Türkiye'nin İçişleri Bakanı'nın ABD'yi "teröre destek vermekle" suçlaması, akıllara şu ikilemi getirdi; Ya Türkiye'nin güvenliğinden sorumlu İçişleri Bakanı'nın Ankara'daki Rus-Amerikan istihbarat zirvesinden haberi yoktu; Ya da, bizzat CIA Başkanı bizzat MİT tarafından ağırlanırken, Süleyman Soylu mensubu olduğu AK Parti hükümetinin Türkiye'nin Ukrayna savaşındaki kritik arabuluculuk rolünü olumsuz etkileyebilecek bir çıkış yapmakta sakınca görmedi. Ortaya çıkan bu ikilemin gerekçesi ne olursa olsun, AK Parti hükümetinin dış politika açısından tüm dünyaya bir "karmaşa" fotoğrafı sunduğu açık.

Son bir not da, Bali'deki Erdoğan-Biden görüşmesi üzerine;

G-20 zirvesinde Erdoğan ile Biden arasında görüşme planlanmış değildi. Ancak Taksim'deki terör olayının ardından Amerikan tarafının bizzat Başkan seviyesinde "taziye dileklerini iletme" isteği üzerine görüşme gerçekleşti. Görüşme süresinin,

fotoğraf çekimi ve çeviri dahil toplam 15 dakikayla sınırlı olması, bunun önceden planlanmış kapsamlı bir ikili görüşme olmadığını ortaya koyuyor. Toplantı, daha çok olağanüstü durumlarda kritik mesaj alışverişi için yapılan ve diplomaside "pull aside/ kenara çekme-çekilme" denilen yöntemle gerçekleşmiş görünüyor.

Nitekim, Ukrayna konusunda Bali'de 9 ülke ve AB temsilcileri ile gerçekleştirilen olağanüstü toplantının fotoğrafında Erdoğan'ın bulunmaması, Washington'daki Biden yönetiminin Ankara'ya karşı soğuk duruşunun sürdüğünün somut kanıtı gibi...

Bali'deki olağanüstü toplantı masasında hazır bulunmayan diğer G-20 liderleri ise, Türkiye'nin hangi "ligde" görüldüğü ortaya koyar nitelikte.

Abdulkadir Selvi

Bombacıyla talimatı veren Hacı arasındaki diyalog

İstanbul'daki saldırıyla ilgili soruşturma derinleştikçe yeni isimlere ulaşıyor. Olayın aydınlatılması yönünde önemli mesafe alınıyor.

Ama hâlâ birileri masum sivillerin hayatını kaybettiği kanlı eylem karşısında dahi PKK dememek için, PYD dememek için, ABD dememek için kıvrandıkça kıvranıyorlar. 10 saat içinde bombayı koyan terörist başta olmak üzere olayın faillerini yakalayanları takdir etmek yerine, teröristlere eylem talimatı verenleri aklamak için kırk takla atıyorlar. İktidarı eleştiriyorlar. Ama bir gün olsun kanlı eylemi yapan PKK'yı suçlamıyorlar. Kanlı eylemi gerçekleştiren Ahlam Albashir'in güvenlik kameralarına yansıyan görüntüleri üzerinden dahi bu işi devlete yıkmak için çaba gösteriyorlar ama Ecrin'in suçu neydi diye sormuyorlar. Onlara üzülecekleri bir şey söyleyeceğim. Ele geçirilen terörist ve bu eylemde ona yardım edenler birçok şeyi itiraf ettiler.

HÜSAM A. YAKALANDI

1- Dün İstanbul saldırısıyla bağlantılı olduğu belirlenen Hüsam A. isimli bir zanlı Suriye'nin Azez kentinde yakalandı.

BULGARİSTAN'DA MI

2- İstanbul saldırısının kilit isimlerinden olan Bilal Hassan'ın Bulgaristan'a kaçırıldığı üzerinde duruluyor. Bilal Hassan'ın, bombalı eylemi gerçekleştiren Ahlam Albashir ile birlikte temmuz ayında karı-koca görüntüsü altında Afrin'den kaçak yollarla Türkiye'ye giriş yaptığı belirlendi. Bilal Hassan'ın, Ahlam Albashir ile birlikte Esenler'deki tekstil atölyesinde birlikte çalıştıkları ve evli görüntüsü nedeniyle serbest hareket ettikleri ortaya çıktı. Tekstil atölyesinde çalışanlar ikiliyi karı-koca olarak tanıyordu.

Bilal Hassan aynı zamanda Beyoğlu saldırısının kilit isimlerinden biri. Çünkü eylem günü Ahlam Albashir'i patlayıcı yüklü çanta ile birlikte Beyoğlu'na getiren o. Patlamadan sonra Ahlam Albashir'in ilk aradığı kişi de yine Bilal Hassan.

Bilal Hassan'ın Edirne'ye gitmesini ve muhtemelen Bulgaristan'a geçişini ise saldırıyı organize eden Ammar'ın kardeşi Ahmet Jarkas organize ediyor.

Bilal Hassan'ın Bulgaristan'a geçişini organize ettikleri gerekçesiyle Moldova uyruklu 5 kişi Bulgaristan polisi tarafından gözaltına alındı.

AMMAR ORGANİZE ETTİ

İstiklal Caddesi'ni kana bulayan saldırıya ilişkin ipuçları eylemi 1 yıl önce Türkiye'ye gelen Ammar Jarkas'ın organize ettiğini gösteriyor. Patlamadan sonra Kamışlı ile kurulan bağlantıda Hacı'nın "Kız önemli değil. Onu infaz edin, Ammar bizim için önemli. Ammar'ı çıkarın" dediği tespit edildi. Hacı ya da Halil de deniliyor. Eylemin talimatını veren kilit isim. Onu ileride anlatacağım.

ATÖLYE SAHİBİ

Ahlam Albashir ve Bilal Hassan'ın 4 ay boyunca çalıştığı ve barındıkları tekstil atölyesinin sahibi ise Kobani ile bağlantılı bir isim. 4 ay önce Kobani'den, "İki kişi geliyor, misafir et" denildiğinde, "Evimde misafir edemem. Ancak atölyede misafir ederim" diyor.

AHLAM ALBASHİR İTİRAF ETTİ

İstiklal Caddesi'ndeki kanlı eylemi gerçekleştiren Ahlam Albashir, 10 saat içinde yakalandı. Ama bir anlamda hayatta olmasını buna borçlu. Çünkü örgütün, bağlantıları ortaya çıkmaması için Ahlam Albashir'i gözden çıkardığı ortaya çıktı. Ahlam Albashir'in Yunanistan'a kaçırılması ya da bu başarısızlığı takdirde Türkiye'de infaz edilerek ortadan kaldırılmasının planlandığı belirlendi.

İçişleri Bakanı Süleyman Soylu, "Örgütün talimatı teröristin öldürülmesine yönelikti. Ya kattan atın ya kanala atın talimatı var. Teröristi öldürüp network'ü çözmemizi engelleyeceklerdi" demişti.

Beyoğlu'ndaki eylem için patlayıcı yüklü sırt çantası ile İstiklal Caddesi'ne gelen teröristin dikkat çekmemek için 40 dakika boyunca bankta oturduğu ortaya çıktı. Albashir'in sahipsiz çantanın dikkat çekmemesi, paniğe neden olmaması ve güvenlik güçleri tarafından tespit edilmemesi için 40 dakika boyunca çantanın yanında oturduğu, bu arada sıradan bir görüntü vermek için çiçekçinin uzattığı çiçeği satın aldığı düşünülüyor.

Patlayıcının zaman ayarlı mı yoksa uzaktan kumandalı mı olduğu tartışması ise sürüyor. Ancak değerlendirmeler zaman ayarlı olduğu yönünde. Teröristin bunu

bildiği için son 2 dakikaya kadar beklediği sonra çantayı saksıların içine bırakıp koşarak olay yerinden uzaklaştığı üzerinde duruluyor.

SIFIR TELEFON HATTI

Ahlam Albashir'in eylemi gerçekleştirmek üzere geldiği İstiklal Caddesi'nde telefonunun kartını çıkarıp cep telefonuna daha önce hiç kullanılmamış olan bir GSM kartını taktığı tespit edildi.

TALİMAT HACI'DAN

Teröristin yeni telefon numarası üzerinden Kamışlı'dan Hacı ile irtibat kurduğu belirlendi. Hacı kim? Başından beri bombalı saldırıyı planlayan ve eylemde yer alan kişileri sevk ve organize eden kişi. Telefon sinyallerinden Kamışlı'da olduğu belirlendi. PYD'nin özel istihbarat biriminde Türkiye'ye yönelik bombalı saldırılardan sorumlu terörist olduğu tahmin ediliyor.

PAKETİ BIRAK, AYRIL

Ahlam Albashir, İstiklal Caddesi'nde 40 dakika süreyle bekledikten sonra Hacı ile irtibat kuruyor. Ahlam Albashir sorgusunda, "Hacı bana torbayı bırak oradan ayrıl, dedi" diye anlatıyor. Terörist bunu sorgusunda "Paketi bırak, oradan ayrıl" şeklinde de ifade ediyor.

Ahlam Albashir'in ifadelerinden, "Hacı"nın terör örgütü içinde eylem talimatını verecek kadar üst düzeyde görevli biri olduğu anlaşıyor.

İKİNCİ TAKSİ

Ahlam Albashir'in o sırada kendisini ikinci bir taksinin beklediğini bildiği, ancak patlamayla birlikte o taksinin Bilal Hassan'ı olay yerinden uzaklaştırıp hızla Edirne'ye götürmek üzere hareket ettiği tespit edildi. Teröristin aracı yerinde bulamayınca irtibat kurduğu Bilal Hassan'ın, "O araç yok. Başka bir taksiye bin. Oradan uzaklaş" talimatı üzerine kendisini Esenler'e götüren taksiye bindiği belirlendi. Ahlam Albashir'in o sırada üzerinde yeterli para olmadığı, taksinin ücretini Esenler'deki adreste ödediği ortaya çıktı. Terörist buradan yanına para ve ziynet eşyalarını aldıktan sonra gittiği Küçükçekmece'de yakalanmıştı.

MÜNBEÇ'TE EĞİTİM GÖRDÜ

İstiklal Caddesi'ndeki bombalı eylemin faili Ahlam Albashir'le ilgili yeni bilgilere ulaşıldı. Teröristin Menbiç bağlantısı tespit edildi. Ahlam Albashir'in Türkiye'ye temmuz ayında kaçak yollardan giriş yaptığı belirlenmişti. Albashir'in bu tarihten önce ise ABD'nin kontrolündeki Münbiç'te 1-1.5 yıl süreyle PKK-PYD tarafından özel istihbarat biriminde yetiştirildiği tespit edildi. Ahlam Albashir'in Münbiç'te bir

17.11.2022

kafeteryada çalıştığına dair görüntülerine ulaşıldı. Mersin'de Tece Polisevi'ne saldırıda bulunan teröristler de Münbiç'ten gelmişti.

Polis şimdi eylem talimatını veren Hacı ve Bulgaristan'a kaçtığı tahmin edilen Bilal Hassan'ın peşinde.

Esfender KORKMAZ

Dolar kuru nereye gider?

17 Kasım 2022 Perşembe

Türkiye'de, ekonomi denilince önce dolar ve faiz konuşuluyor. Çünkü artık bunlar ekonomik istikrarın temel belirleyicisi oldular. Her ikisi de birbirine bağımlı olarak hem ekonomik istikrarı, hem de halkın refahını doğrudan etkiliyor.

Türkiye de dolar kurunu; Dolar endeksi, Reel faiz oranı, enflasyon ve iktidara olan güven etkiliyor.

1. Dolar Endeksi;

ABD Doları Endeksi (USDX), ABD dolarının yabancı paralar sepetine göre değerinin ölçüsüdür. Endeks değeri için aşağıdaki para birimlerine göre doların değerinin ağırlıklı geometrik ortalaması alınır.

* Avro (EUR), yüzde 57,6 ağırlık

* Japon yeni (JPY) yüzde 13,6 ağırlık

* Sterlin (GBP), yüzde 11,9 ağırlık

* Kanada doları (CAD), yüzde 9,1 ağırlık

* İsveç kronu (SEK), yüzde 4,2 ağırlık

* İsviçre frangı (CHF) yüzde 3,6 ağırlık

ABD ticaret ortaklarının para birimlerinden oluşan bu sepete karşı oluşturulan Endeks, ABD dolarının diğer para birimlerine göre ne kadar değer kazanıp, ne kadar değer kaybettiğini gösteriyor.

Dolar endeksi bir yıl içinde, yüksek oranda değişkenlik gösterdi. Yılbaşında 89,1 iken, Eylül ayında 114,2 'ye yükseldi ve Kasımda şimdi 106,2'dir. (Aşağıdaki tablo)

DOLAR ENDEKSİ	
TARİH	ENDEKS
Oca.18	89,099
Mar.20	100,878
May.21	89,904
Eyl.22	114,188
Kas.22	106,166

Dolar endeksinin düşmesinin nedeni, ABD' de enflasyon oranlarının beklenin altında gerçekleşmesi (Ekim ayı TÜFE :7,7 ve Çekirdek enflasyon 6,3) ve bu nedenle FED'in faiz artışında yavaşlamaya gideceği tahminleridir. Faiz artışı yavaşlayıp veya kesilince, dolara yatırım talebi azalıyor.

Türkiye de Dolar endeksinin düşmesine paralel olarak TL'de değer kaybı az da olsa geriledi. Eylül ayında döviz sepeti karşısında yüzde 45,49 oranında daha düşük olan TL değeri, Ekim ayında yüzde 44,3'e geriledi.

2. Faiz kararı

2021 son aylarında Hükümet Merkez Bankası faizini düşürmek için, bankanın şifreleri ile oynadı. Ekonomik istikrar için Reel faize inanan herkesi tasfiye etti. Bu nedenle Kur artışı hızlandı. MB reel kur endeksine göre; TL'nin döviz sepetine göre değeri 2021 Ekim ayında yüzde 40,56 düşük değerde iken, Aralık 2021 de yüzde 52,26 ye yükseldi.

3. Enflasyon - istikrar ve güven

Dolar -TL kuru, teorik olarak; TL enflasyonu, eksi dolar enflasyonu kadar artar.

2022 yılında ise kur artışı enflasyon artışı altında kaldı ve 2022 Ekim ayında TL kuru halen yüzde 44,3 daha düşük değerdedir. Yani Ekim 2022 ayında ortalama 18,5631 olan dolar kurunun denge kuru olarak; 10,34 lira olması gerekirdi.

TL'nin düşük değerde olması, hükümetin alacağı yeni bir yanlış kararla daha da düşüyor. Seçim ve popülizm riski kurları artırmak yönünde etkili olur.

Eğer hükümet istikrar önlemleri almaz ise, Yüksek enflasyon ve istikrar sorunu devam edecek ve dolar kuru en az enflasyon kadar artacaktır.

Öte yandan; Türkiye'nin dış borçlarda temerrüt riski arttı. Çünkü dış açıklar arttı. Tüm yabancı kurumlar ve özellikle AB raporlarında; Türkiye'nin Demokrasi, hukuk alanında geri düşmesi tenkit ediliyor. Yolsuzluk algı endeksinde Türkiye'nin dibe vurduğu açıklandı. Bu sorunlar nedeni ile yabancı yatırım sermayesi gelmiyor. Dahası Türkiye dış borçlarını artık daha pahalı çevirebiliyor. İnşallah olmaz ve fakat Türkiye dış borçlarında sorun yaşarsa TL bir gecede çok yüksek oranda değer kaybeder.

Dolar kurunu başta hükümetin alacağı kararlar, sonra da dolar kuru endeksi etkili olacaktır. Bu günkü şartlarda dolar kuru düşmez. En az enflasyon kadar artmaya devam devam eder.

17 Kasım 2022, Perşembe

BAŞYAZIMEHMET BARLAS

3. Dünya Savaşı korkusu

Dün Polonya'ya düşen füze, "**dünya savaşı**" korkusu yarattı. Bilindiği gibi Polonya, NATO üyesi. NATO'nun 4. ve 5. maddesine göre bir NATO ülkesine saldırı yapıldığı zaman buna bütün üyeler cevap veriyor. Ancak bu füzenin Ukrayna'ya ait S-300 füzesi olduğu anlaşıldı.

İşin ilginç yanı, bunu ilk defa duyuran da Amerikan Başkanı **Biden** oldu. Yani 3. Dünya Savaşı ihtimalinden, akli melekeleri pek yerinde olmayan **Biden**'in bile rahatsız olacağı bir konumdayız.

NATO Genel Sekreteri **Stoltenberg** de füzenin Rusya'ya ait olduğu yönünde bir kanıt bulunmadığını açıkladı. Bu açıklamalarla dünya rahat bir nefes almış oldu. Bu tür krizler, "**enerji, enflasyon ve tedarik krizleri**" ile baş etmeye çalışan dünya ekonomilerine büyük zarar veriyor. Ama ABD'nin umurunda bile değil.

ABD derin devleti, kontrolden çıkmış bir şekilde **dünyanın her yerinde savaş kışkırtıyor**. Savaş çıkaramadığı yerleri de terörle kana buluyor. FETÖ ve PKK'yı açıkça himaye eden ABD, Türkiye'yi de sürekli olarak karıştırmayı hedefliyor. **Erdoğan** bunu en üst perdeden her konuşmasında yüzlerine vuruyor. ABD'nin terör ve savaşı desteklemesi sadece dünyanın gündemi değil, ABD'nin iç siyasetinde de konuşulan bir konu. Eski Başkan **Trump**'ın 2024 seçimleri için başkanlık adaylığını açıklamasıyla birlikte Amerika'daki seçim süreci başlamış oldu. Seçime 7 ay kala hâlâ adayını açıklayamayan 6'lı masa ise herhalde **Trump**'ın adaylığını erken açıkladığını ve yıpranacağını düşünüyordur.

Avrupa'nın tek korkusu 3. Dünya Savaşı değil. Rus petrolünün Avrupa'ya taşınmasında ana hat olan **Druzhba** boru hattında, Ukrayna üzerinden Macaristan'a giden petrol sevkiyatının durması, Avrupa'da enerji tedarikine dair endişeleri artırıyor. Ukrayna-Rusya Savaşı ile birlikte **Putin**'i devirmeyi hedefleyen **Batı'da bütün liderlerin koltuğu sallantıda** görünüyor. Bu kış Avrupa'da birçok hükümet istifa edebilir, birçok lider koltuğundan olabilir. Savaşın hasar tespit raporunun sonuçları tahminimizin çok üstünde çıkacak gibi görünüyor.